

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปากช่อง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลทั่วไป

ตำบลปากช่องตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอจอมบึง และอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดราชบุรี โดยมีระยะทางห่างจากจังหวัดราชบุรี ประมาณ 28 กิโลเมตร มี 15 หมู่บ้าน 2,221 ครัวเรือน ประชากร 8,794 คน แยกเป็นชาย 4,307 คน หญิง 4,487 คน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีภูเขาเป็นบางแห่ง มีลำห้วยไหลผ่าน จำนวน 4 สาย และมีคลองชลประทานสายหลักไหลผ่าน 1 สาย สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย จึงเหมาะสำหรับการทำเกษตร

ฐานวิสาหกิจชุมชน รูปแบบการลงทุน และออมวันละบาท

- ก่อตั้ง ปี 2546
- สมาชิกเริ่มแรก 65 ราย
- ปัจจุบัน 472 ราย
- เงินทุนเริ่มแรก 3,150 บาท
- ปัจจุบัน 164,622 บาท

การก่อเกิดกองทุนสวัสดิการ

กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลปากช่อง อำเภอจอมบึง เริ่มก่อตั้งจากการรวมกลุ่มและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายในการรวมกลุ่มกันแก้ปัญหาในชุมชนโดยใช้สวัสดิการในการเชื่อมโยงกลุ่ม องค์กร และงานประเด็นต่างๆ เพื่อลดภาระหนี้สินให้กับคนในชุมชน เช่น แก้ไขปัญหานั้นนอกระบบ และจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกอย่างครอบคลุมทุกด้าน

การจัดสวัสดิการชุมชน ถือเป็นการสร้างหลักประกัน เพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน โดยชุมชนท้องถิ่น ซึ่งหมายรวมถึงทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปสิ่งของ เงินทุน น้ำใจ การสร้างอาชีพ และการช่วยเหลือด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

หัวใจหลักของการจัดสวัสดิการชุมชน ตำบลปากช่อง คือ การพึ่งตนเองและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยยึดหลัก “ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ร่วมกันรับสวัสดิการ”

กระบวนการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน

เริ่มจากการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจในตำบล เพื่อสมทบเข้ากองทุนสวัสดิการชุมชนโดยตัดผลกำไรเข้ากองทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก และการสมทบจากสมาชิกรายคน โดย

ออมวันละ 1 บาท ปีละ 365 บาท และมีการจัดสวัสดิการด้าน เกิด แก่ เจ็บ ตาย ให้กับสมาชิก สมาชิกกองทุนมาจาก 2 ฐาน คือ จากฐานการเป็นสมาชิกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และจากการออมวันละบาท

การจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก ฐานที่ 1 มีดังนี้

- ของเยี่ยมตลอด รายละเอียด 200 บาท
- กรณีตายจะได้รับพวงหรีดเพื่อไว้อาลัยและสมทบสิ่งของที่ชุมชนทำกิจกรรมอยู่

การจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก ฐานที่ 2

- สมาชิกคลอดบุตร ได้รับของขวัญเด็กแรกเกิด ครั้งละ 200 บาท
- สมาชิกผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และส่งเงินสมทบครบ 10 ปี จะได้รับเบี้ยยังชีพ ปีละ

500 บาท

- สมาชิกเจ็บป่วยไปพบแพทย์ จ่ายค่าเดินทาง ครั้งละ 100 บาท ปีละไม่เกิน 2 ครั้ง
- สมาชิกประสบอุบัติเหตุ หรือ เจ็บป่วยจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ จะได้รับ

เบี้ยยังชีพ

ปีละ 300 บาท เป็นเวลา 5 ปี

- สมาชิกเสียชีวิต ได้รับเงินสงเคราะห์ตามอายุการเป็นสมาชิก เมื่อเป็นสมาชิก 1 ปี ได้รับ

เงินสงเคราะห์ ศพละ 1,000 บาท ไปจนถึงครบ 10 ปี ได้รับเงินสงเคราะห์ ศพละ 10,000 บาท จ่ายตามขั้นบันได เพิ่มปีละ 1,000 บาท ส่วนสมาชิกผู้นำจะได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากสมาชิกทั่วไป

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปากช่อง มีคณะกรรมการบริหารงาน จำนวน 11 คน ประกอบด้วย ชาย 6 คน หญิง 5 คน มาจากตัวแทนหมู่บ้าน กลุ่มองค์กรต่างๆในตำบลและมีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันตามความถนัด และความสามารถของคณะกรรมการ มีการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งมีฝ่ายตรวจสอบทั้งระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน

ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ปัจจุบันมีสมาชิก 472 คน ครอบคลุมคนลงทะเบียนคนจน 35 คน ครอบคลุมหมู่บ้าน 10 หมู่บ้านและเกิดการเชื่อมโยงสวัสดิการกับกลุ่มกิจกรรมในตำบล เช่น กลุ่มผู้เลี้ยงสุกร กลุ่มเก่าวัวเลี้ยงแดง กลุ่มเพาะพันธ์ข้าว กลุ่มเยาวชน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน ที่ผ่านมามีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกไปแล้ว 170 ราย เป็นผู้จดทะเบียนคนจน 10 ราย และมีการขยายผลการพัฒนาสวัสดิการชุมชนไปยังพื้นที่อื่น ๆ อีก 4 ตำบล

ในส่วนการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลปากช่อง ได้สนับสนุนโรงแปรรูปสุกรแก่ชุมชน งบประมาณ 250,000 บาท ทั้งนี้ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนา ปี 2549 - 2551 ขององค์กรบริหารส่วนตำบลปากช่อง และจะสนับสนุนงบประมาณให้กับกองทุนสวัสดิการตำบลปากช่องทุกปี

สิ่งที่จะดำเนินการต่อไป

- ขยายฐานการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกให้ครอบคลุม และสอดคล้องกับความต้องการของคนในตำบล เพิ่มสวัสดิการให้แก่สมาชิก / ด้านอาชีพ
- ขยายผล ชุมชนสวัสดิการ ที่สามารถขยายการเรียนรู้สู่ตำบลใกล้เคียง
- จัดสวัสดิการให้แก่ผู้ด้อยโอกาส เช่น ผู้สูงอายุ และผู้ทุพพลภาพที่ยังไม่ได้รับสวัสดิการขององค์กรใดๆ

